

Міжнародна торгівля

**Енверов Р.
ЗІЕГТ, 2011**

Міжнародна торгівля – це сфера міжнародних товарно-грошових відносин у формі обміну товарами і послугами між покупцями і продавцями різних країн. Міжнародна торгівля являє собою сукупність зовнішньої торгівлі всіх країн світу.

Зовнішню і міжнародну торгівлю характеризують:

- 1) експорт;
- 2) імпорт;
- 3) торговельний баланс;
- 4) загальний обсяг зовнішньої торгівлі (зовнішньоторговельний оборот);
- 5) загальний обсяг міжнародної торгівлі (світовий товарообіг);
- 6) товарна структура;
- 7) географічна структура.

Показники обсягів МТ:

1) експорт – це продаж з вивозом за кордон товарів і послуг.

До експорту відносять:

- товари, вироблені, вирощені чи добуті в країні;
- товари, раніше ввезені з-за кордону, що були перероблені, а також товари, переробка яких здійснювалась під митним контролем.

Реекспорт – продаж та вивіз з країни раніше ввезених на її територію товарів, що не піддавались обробці.

2) імпорт – ввезення в країну товарів та послуг.

До імпорту відносять:

- товари іноземного походження із країни-виробника або країни-посередника;

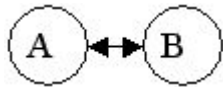
- товари для подальшої переробки під митним контролем.

Реімпорт – ввезення раніше вивезених за кордон товарів, які не піддавались обробці, тобто це експортні операції, що не відбулись. Сюди відносять повернення покупцем бракованого товару, повернення товару, що не був проданий через аукціон, повернення товару, не реалізованого через консигнаційні склади. Основною ознакою реімпортних операцій є перетинання вітчизняними товарами митниці двічі: при ввезенні і вивезенні. Товари, що повертаються з виставок і ярмарок, до реімпортуємих не відносяться.

Методи міжнародної торгівлі

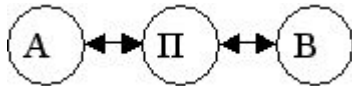
Метод торгівлі – це засіб здійснення торговельного обміну (торговельної операції чи торговельної угоди). В міжнародній торговельній практиці використовується два основні методи торгівлі:

1) пряма торгівля (здійснення операції безпосередньо між виробником і споживачем)

А і В – суб'єкти МЄВ

2) через посередників

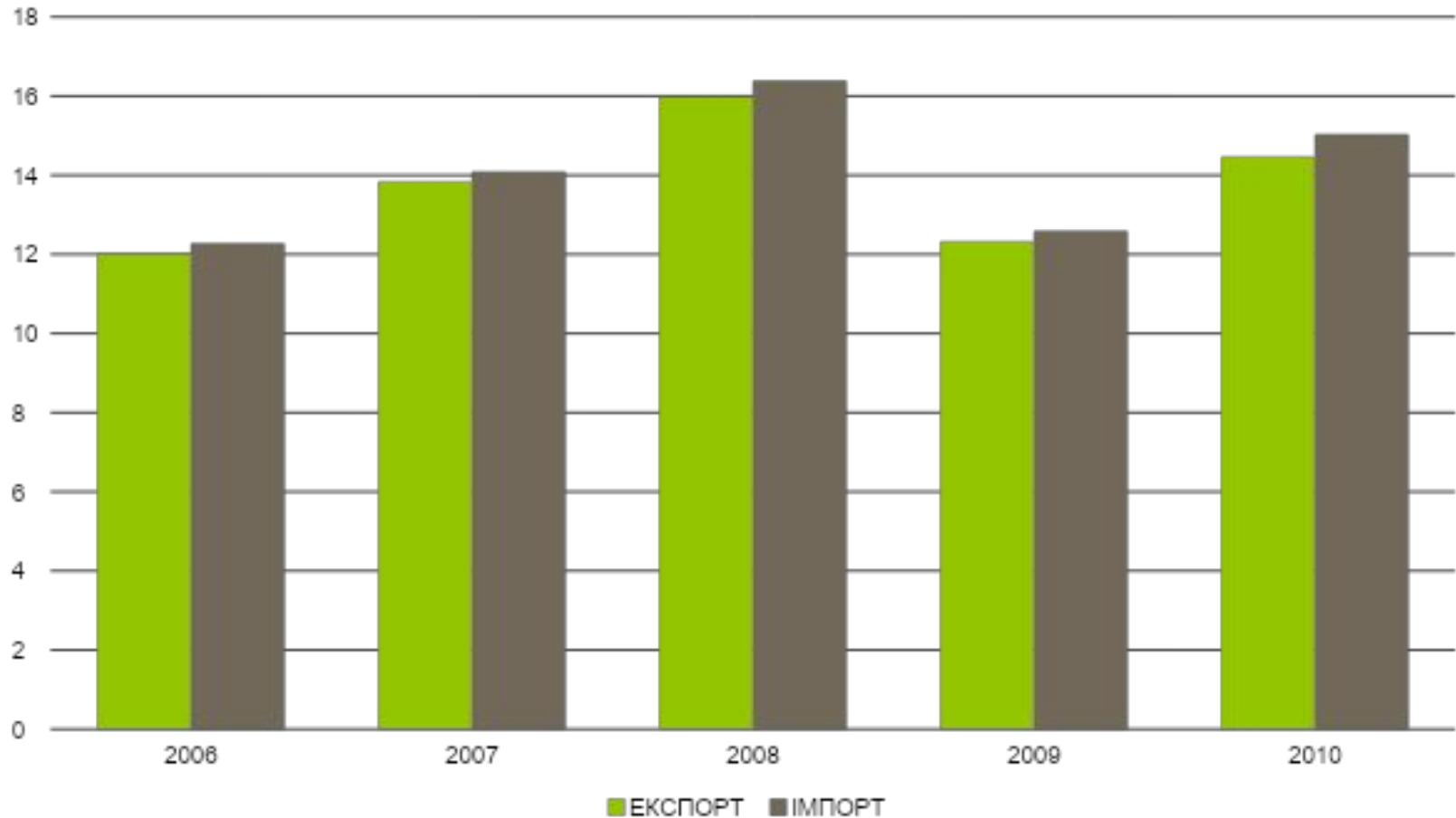

А і В – суб'єкти МЄВ, П – посередник

Переваги залучення посередників:

- підвищують оперативність збуту;
- підвищення прибутку за рахунок прискорення обігу капіталу;
- посередники знаходяться ближче до покупця, тому оперативніше реагують на зміни в ринковій кон'юнктурі, це дозволяє реалізувати товар на більш сприятливих для експортера умовах;
- підвищується конкурентоспроможність товарів за рахунок можливості післяпродажного сервісу.

Обсяги експорту-імпорту світової торгівлі, трлн дол. США

Товарна структура світової торгівлі, 2010 р

Export	Import
Mineral fuels, oils, distillation products, etc	Mineral fuels, oils, distillation products, etc
Electrical, electronic equipment	Electrical, electronic equipment
Machinery, nuclear reactors, boilers, etc	Machinery, nuclear reactors, boilers, etc
Vehicles other than railway, tramway	Vehicles other than railway, tramway
Plastics and articles thereof	Plastics and articles thereof
Optical, photo, technical, medical, etc apparatus	Optical, photo, technical, medical, etc apparatus
Pharmaceutical products	Pharmaceutical products
Iron and steel	Organic chemicals
Organic chemicals	Iron and steel
Pearls, precious stones, metals, coins, etc	Pearls, precious stones, metals, coins, etc
Articles of iron or steel	Articles of iron or steel
Commodities not elsewhere specified	Ores, slag and ash
Aircraft, spacecraft, and parts thereof	Commodities not elsewhere specified
Ores, slag and ash	Aircraft, spacecraft, and parts thereof
Articles of apparel, accessories, knit or crochet	Furniture, lighting, signs, prefabricated buildings
Furniture, lighting, signs, prefabricated buildings	Rubber and articles thereof
Paper & paperboard, articles of pulp, paper and board	Paper & paperboard, articles of pulp, paper and board
Rubber and articles thereof	Articles of apparel, accessories, knit or crochet
Ships, boats and other floating structures	Articles of apparel, accessories, not knit or crochet

Міжнародна торгівля

Ан-124 «Руслан» — літак, який є **найбільшим** серійним вантажним літаком у світі, а до появи Ан-225 «Мрія» був найбільшим літаком, що вироблявся.

Міжнародна торгівля

Міжнародна торгівля

Міжнародна торгівля

Ціноутворення в міжнародній торгівлі.

Міжнародна (світова) ціна – це грошовий вираз інтернаціональної вартості виробництва.

У більш практичному плані міжнародна ціна – це ціна, за якою здійснюються великі комерційні роздільні експортно-імпортні операції з оплатою у вільноконвертованій валюті. Ключовою особливістю міжнародної ціни на відміну від внутрішньої є множинність, коли по одному й тому ж товару можуть встановлюватися різні ціни або ціна різного рівня.

Множинність міжнародних цін обумовлена наступними факторами:

- відмінностями торгової політики по відношенню як до конкретних ринків, так і до тих чи інших імпортерів;
- валютною державною та міждержавною політикою;
- політикою протекціонізму;
- відмінностями в методології та методиці розрахунку цін;
- іншими факторами.

Регулювання міжнародних торговельних відносин

Розрізняють такі види державного регулювання міжнародної торгівлі:

1) одностороннє:

- одностороннє регулювання полягає у застосуванні методів впливу урядами країн в односторонньому порядку без погодження або консультацій з торговими партнерами. Такі заходи вживають здебільшого під час загострення політичних відносин;

2) двостороннє:

- двостороннє регулювання передбачає, що заходи торгової політики попередньо узгоджуються країнами – торговими партнерами. Кожна зі сторін попереджує свого торгового партнера про вживання будь-яких заходів, які, як правило, не вносять суттєвих змін у торгові відносини, а лише сприяють їм;

3) багатостороннє:

- багатостороннє регулювання передбачає узгодження і регулювання торгової політики багатосторонніми угодами.

В залежності від масштабів втручання в міжнародну торгівлю розрізняють протекціоністську торгову політику і політику вільної торгівлі.

Вільна торгівля (*free trade*) – політика мінімального державного втручання в зовнішню торгівлю, що розвивається на основі вільних ринкових сил попиту і пропозиції. Така політика базується на усуненні будь-яких перешкод до ввезення та вивезення іноземних та вітчизняних товарів. Митні органи виконують лише реєстраційні функції. Цю політику проводять країни з високим рівнем розвитку продуктивних сил, що дає змогу місцевим підприємцям витримувати конкуренцію.

Протекціонізм (*protectionism*) – державна політика захисту внутрішнього ринку від іноземної конкуренції шляхом використання тарифних і нетарифних інструментів торговельної політики

нізація

World

Trade

це провідна

економічна організація,

є 153

країни, на

звичайно 96% обсягів світової

торгівлі, її функціями є встановлення правил

міжнародної системи торгівлі і вирішення спірних

питань між країнами-членами, що підписані під

близько 30-ма угодами організації. Після приєднання

ряду країн, які зараз є кандидатами на вступ, у

рамках СОТ здійснюватиметься майже весь світовий

торговельний оборот товарів та послуг.

Міжнародні товарні біржі

Розповсюдженим засобом торгівлі для ряду сировинних товарів є міжнародні товарні біржі, які являють собою постійно діючий оптовий ринок декількох країн, де укладаються угоди купівлі-продажу широкого асортименту сировинних і продовольчих товарів, що відповідають уніфікованій системі стандартних вимог до товарів.

Особливість діяльності міжнародних товарних бірж, які водночас є національними і обслуговують окремі світові товарні ринки, полягає в обов'язковому дотриманні законодавчо-правового, податкового, валютного режимів, що діють у країнах їх розміщення.

- ▣ Практично весь біржовий оборот на світовому товарному ринку, а саме – 98%, забезпечується завдяки діяльності п'ятдесяти бірж, з яких 84% обороту припадає на біржі США, 8% - Великобританії, 6% - Японії і 2% - на товарні біржі інших країн.
- ▣ Залежно від асортименту товарів, що продаються на міжнародних товарних біржах, вони класифікуються як:
  - універсальні або загального типу, де укладаються угоди широкого асортименту біржових товарів;
  - спеціалізовані біржі, де укладаються угоди по окремих видах товарів, тобто мають потоварну спеціалізацію і тому класифікуються як біржі широкого профілю та вузькоспеціалізовані.

Структура світового біржового товарообороту

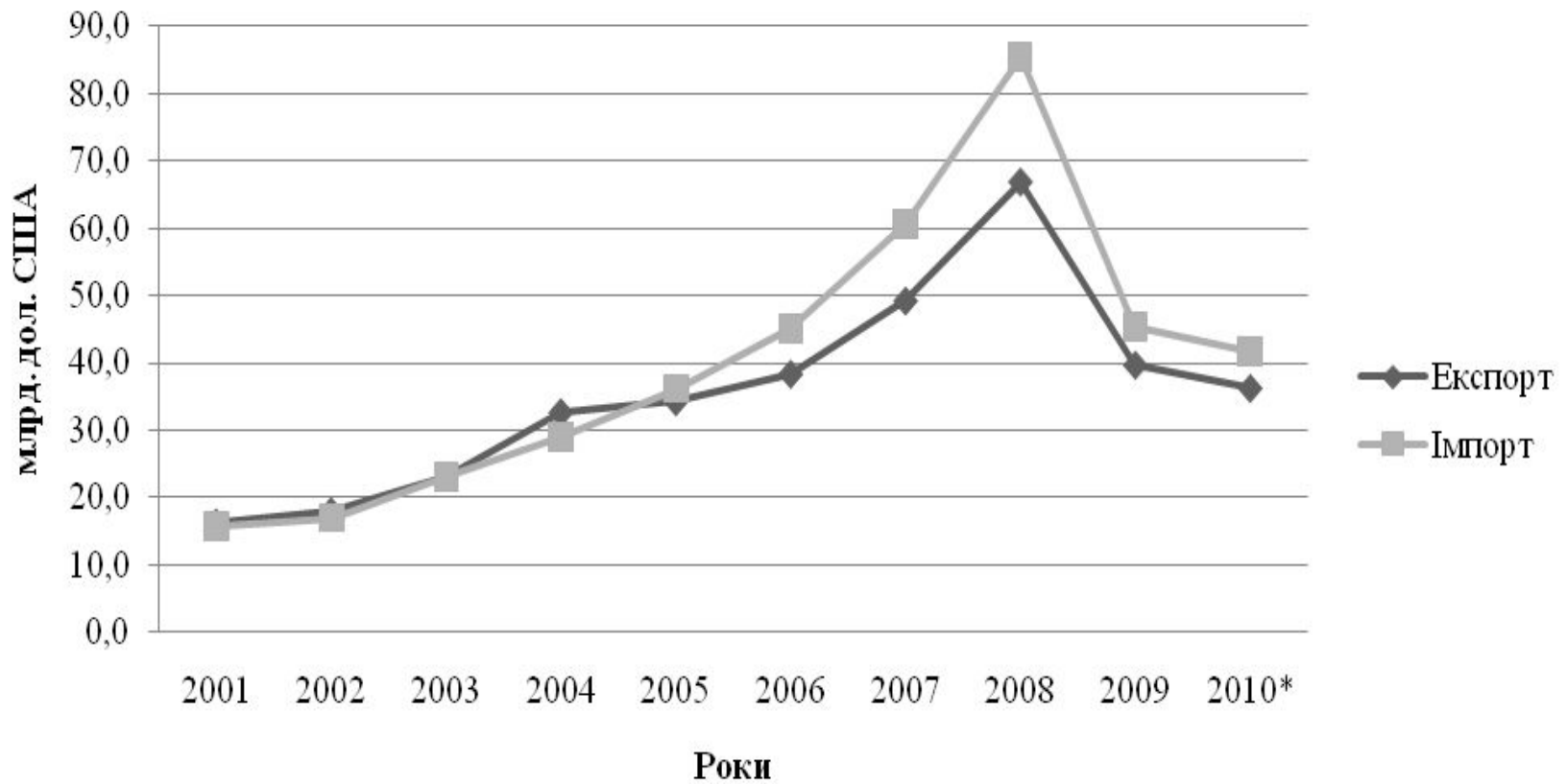

Торговий зал Чикагської торгової палати

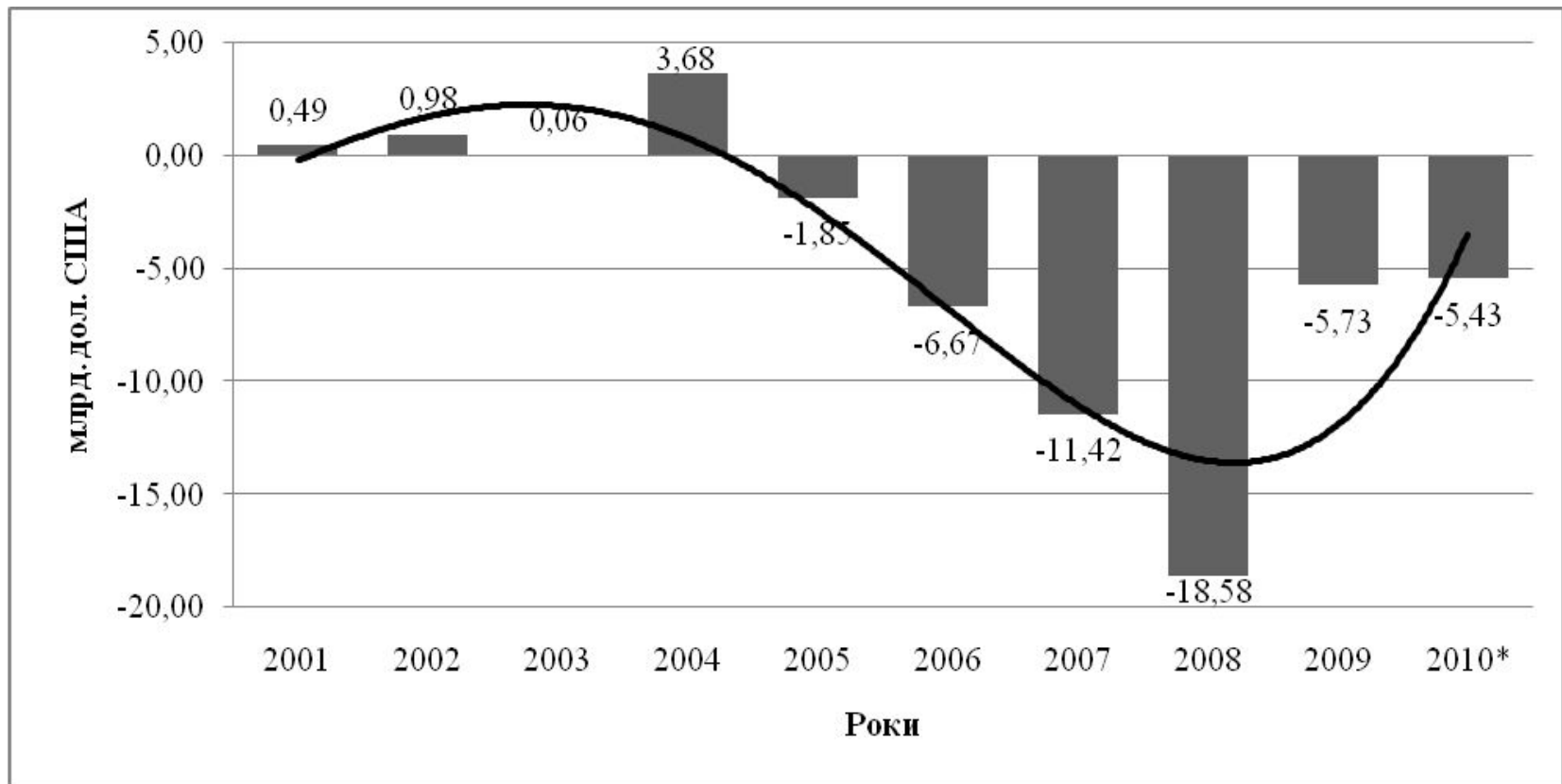

Динаміка загального обсягу ЗТО України, млрд дол. США

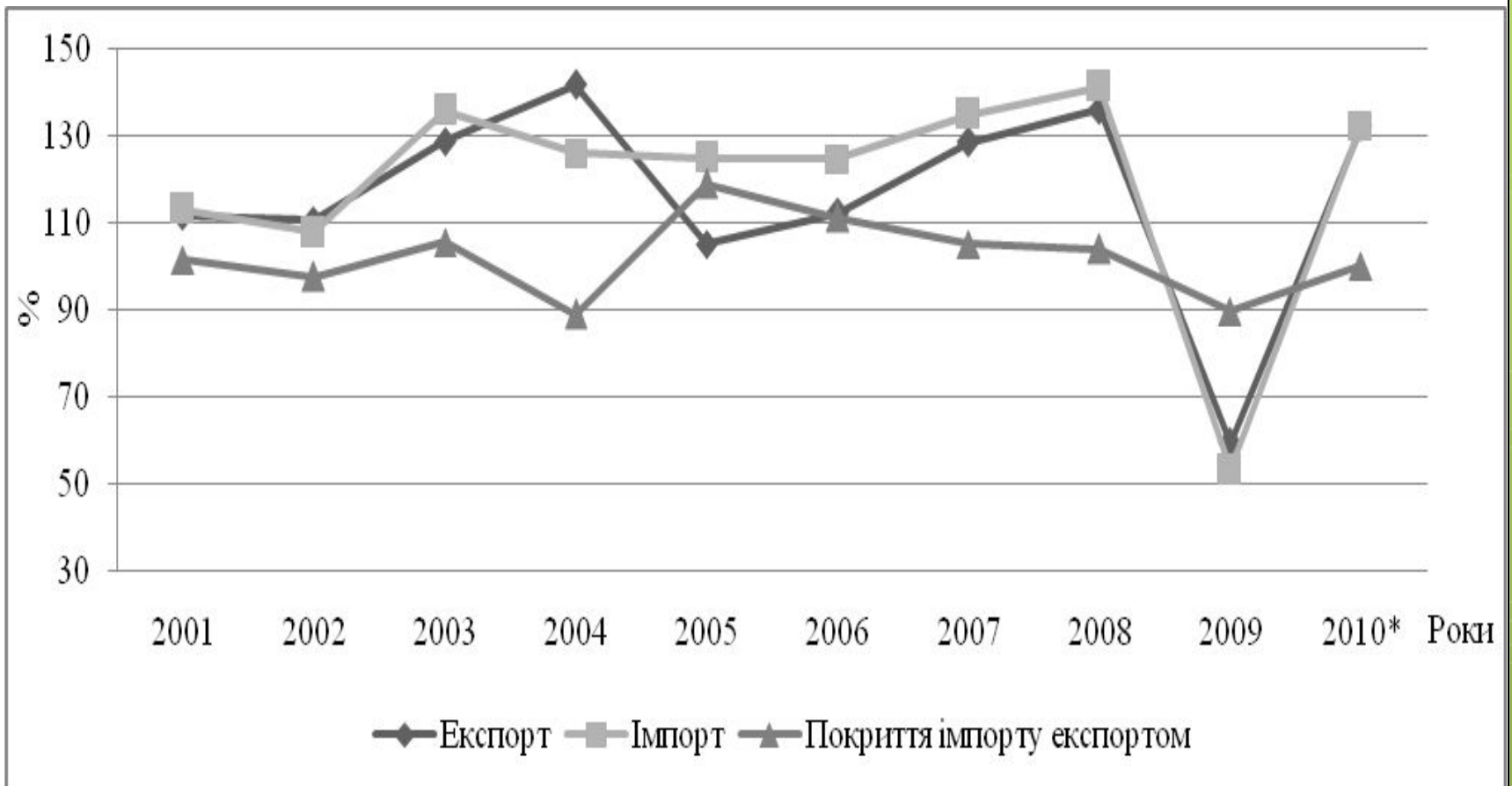

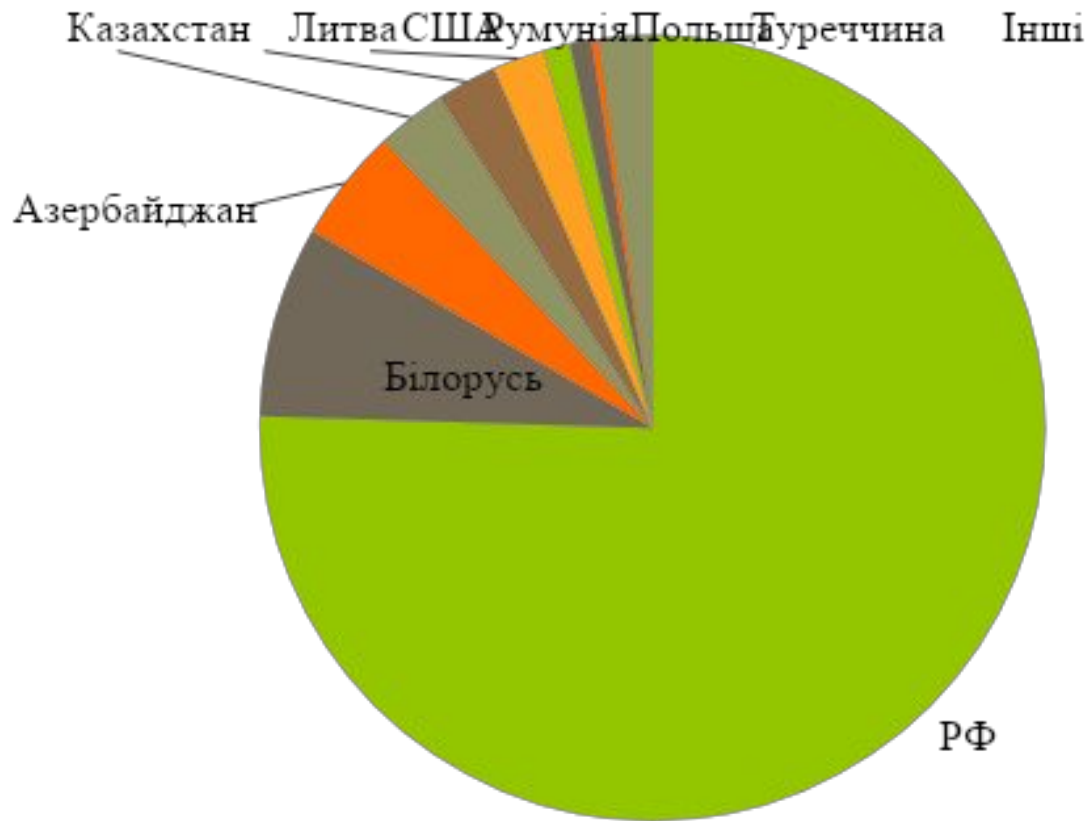
Обсяги сальдо двосторонньої торгівлі України з основними торговельними партнерами, млрд. дол. США.

Динаміки покриття імпорту експортом ЗТО України та індекси обсягів українського експорту та імпорту за 2001-2010 рр., %.

Основні імпортери енергетичних матеріалів України 2010 р.

Міжнародна торгівля

Динамика внешней торговли (товары+услуги) России за (2000-2010гг.)

